

Zverejnenie informácií o HABILITAČNOM konaní v zmysle §76 ods. 10 a 11 zákona 131/2002 Z. z.

Meno, priezvisko, rodné priezvisko:	Tomáš Ondruška
Akademické tituly, vedecko-pedagogické tituly, umelecko-pedagogické tituly, vedecké hodnosti:	Ing., PhD.
Dátum doručenia žiadosti o habilitačné konanie:	22.9.2022
Dátum, od ktorého je habilitačné konanie prerušené, a lehota, v ktorej majú byť odstránené nedostatky žiadosti:	
1. Údaje z profesijného životopisu	
a) Rok narodenia:	1988
b) Údaje o vysokoškolskom vzdelaní, ďalšom akademickom raste a absolvovanom ďalšom vzdelávaní:	<p>Obdobie: 09/2011 – 08/2014 Dosiadnutá kvalifikácia: Philosophiae doctor, PhD. Študijný odbor: poisťovníctvo Študijný program: poisťovníctvo Organizácia: Národohospodárska fakulta, Ekonomická univerzita v Bratislave, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava</p> <p>Obdobie: 09/2009 – 05/2011 Dosiadnutá kvalifikácia: Inžinier, Ing. Študijný odbor: poisťovníctvo Študijný program: poisťovníctvo Organizácia: Národohospodárska fakulta, Ekonomická univerzita v Bratislave, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava</p> <p>Ďalšie vzdelávanie:</p> <p>Obdobie: 11/2017 Vzdelávanie: Využívanie softvéru ArcGIS Doklad o vzdelaní: certifikát Organizácia: ArcGEO Information Systems, Kutuzovova 13, 831 02 Bratislava</p> <p>Obdobie: 09/2015 – 06/2016 Vzdelávanie: Pedagogické vzdelávanie vysokoškolských učiteľov Doklad o vzdelaní: osvedčenie Organizácia: Ekonomická univerzita v Bratislave, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava</p>

	<p>Obdobie: 02 – 03/2014 Vzdelávanie: Využívanie štatistického softvéru SAS Doklad o vzdelaní: certifikát Organizácia: SAS Slovakia, Lazaretská 12, 811 08 Bratislava</p> <p>Obdobie: 06/2013, 05 – 07/2012 Vzdelávanie: „Train the trainer“, séria workshopov Doklad o vzdelaní: certifikát Organizácia: Americká obchodná komora, Hodžovo námestie 568/2, 811 06 Bratislava</p> <p>Obdobie: 09/2012 Vzdelávanie: Využívanie štatistického softvéru SPSS Doklad o vzdelaní: certifikát Organizácia: Acrea v spolupráci s Ekonomickou univerzitou v Bratislave, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava</p>
c) Údaje o priebehu zamestnaní:	<p>Obdobie: 02/2019 – trvá Pracovné zaradenie: prodekan pre zahraničné vzťahy a styk s verejnosťou Pracovisko: Národohospodárska fakulta EU v Bratislave Názov a adresa zamestnávateľa: Ekonomická univerzita v Bratislave, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava</p> <p>Obdobie: 11/2015 – 05/2019 Pracovné zaradenie: špecialista zaistenia Pracovisko: Odbor zaistenia Názov a adresa zamestnávateľa: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Dostojevského rad č. 4, 815 74 Bratislava</p> <p>Obdobie: 09/2014 – trvá Pracovné zaradenie: vysokoškolský učiteľ – odborný asistent Pracovisko: Katedra poisťovníctva, Národohospodárska fakulta EU v Bratislave Názov a adresa zamestnávateľa: Ekonomická univerzita v Bratislave, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava</p>

a priebehu pedagogickej činnosti:	Obdobie: 09/2011 – trvá Pracovisko: Katedra poisťovníctva, Národohospodárska fakulta EU v Bratislave Výučba predmetov: <ul style="list-style-type: none">– riadenie rizík a poistenie (prednáška a cvičenie), 2018 – 2022– riadenie rizík a poistenie (v anglickom jazyku) (prednáška a cvičenie), 2015-2022– marketing v poisťovníctve (prednáška a cvičenie), 2021/22– poisťovníctvo (prednáška), 2020/2021– životné poistenie (cvičenie), 2014 – 2016– Financie (v anglickom jazyku) – časť poisťovníctva (prednáška), 2017/2019– prezentačné a komunikačné zručnosti v poisťovníctve (prednáška a cvičenie), 2018/19– zaistenie (prednáška a cvičenie), 2014 – 2022– manažment rizika poisťovní (prednáška a cvičenie), 2014 – 2020– štatistické a prognostické metódy v poisťovníctve 1 (prednáška), 2015/16– štatistické a prognostické metódy v poisťovníctve 2 (cvičenie), 2017/18
d) Údaje o odbornom alebo umeleckom zameraní (špecializácia):	riadenie rizík a poistenie, zaistenie, rozhodovanie sa za rizika, životné poistenie
e) Údaje o publikačnej činnosti (sumár):	Príloha č. 1
f) Ohlasy na vedeckú alebo umeleckú prácu:	Príloha č. 2
g) Počet doktorandov, ktorým uchádzač je alebo bol školiteľom (ku dňu vyhotovenia životopisu): <ul style="list-style-type: none">▪ počet doktorandov školených:▪ počet riadne skončených doktorandov:	-
2. Názov odboru habilitačného konania a inauguračného konania, v ktorom sa habilitačné konanie uskutočňuje:	financie, bankovníctvo a investovanie
3. Názov habilitačnej práce:	Determinanty finančných rozhodnutí spotrebiteľov v otázkach dopytu po poistení
4. Oponenti habilitačnej práce:	
a) meno a priezvisko	Jaroslav Daňhel
b) akademický titul	Ing. , CSc.
c) vedecko-pedagogický titul	prof.
d) umelecko-pedagogický titul	

e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Katedra bankovníctví a pojišťovnictví, Fakulta financí a účetnictví VŠE v Praze ÁNO ☐ NIE ☒
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Erika Pastoráková Ing., PhD. prof. Katedra poisťovníctva, NHF EU v Bratislave, vedúca katedry a dekanka fakulty ÁNO ☒ NIE ☐
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Eva Vávrová Ing., Ph.D. doc. Katedra financí, Ekonomicko-správní fakulta, Masarykova univerzita, Brno ÁNO ☐ NIE ☒
5. Členovia habilitačnej komisie:	
<i>predseda:</i> a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Pavol Ochotnický Ing., CSc. prof. Katedra financí, NHF EU v Bratislave, vedúci katedry, člen Programovej rady pre habilitačné konanie a inauguračné konanie financie, bankovníctvo a investovanie ÁNO ☒ NIE ☐
<i>členovia:</i> a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Eva Ducháčková Ing., CSc. prof. Katedra bankovníctví a pojišťovnictví, Fakulta financí a účetnictví VŠE v Praze, zástupkyňa vedúceho katedry ÁNO ☐ NIE ☒
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul	Marcela Výbohová Ing.

e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	členka predstavenstva ČSOB, a.s., oblasť Rizika a compliance ÁNO ☐ NIE ☒
6. Oponentské posudky:	Príloha č. 3
7. Návrh habilitačnej komisie s odporúčaním udeliť alebo neudeliť uchádzačovi titul docent v odbore habilitačného konania a inauguračného konania:	NÁVRH UDELIŤ titul docent ☒ Príloha č. 4 NÁVRH NEUDELIŤ titul docent ☐
8. Rozhodnutie vedeckej rady fakulty, vrátane jeho odôvodnenia, ak sa vypracúva, a lehota na prípadné opätovné predloženie žiadosti, ak uchádzač podľa rozhodnutia vedeckej rady podmienky nespĺňa:	Vedecká rada NHF EU v Bratislave na zasadnutí dňa 8.12. 2022, rozhodla udeliť titul docent Ing. Tomášovi Ondruškovi, PhD.
9. Zloženie vedeckej rady fakulty, ktorá prerokovala návrh na udelenie vedecko-pedagogického titulu „docent“:	
10. Prezenčná listina zo zasadnutia vedeckej rady fakulty, ktorá o žiadosti rozhodovala:	Príloha č. 5 Originál prezenčnej listiny je uložený k nahliadnutiu na oddelení vedy a doktorandského štúdia NHF EU v Bratislave. Podpisy sa anonymizujú z dôvodu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.
11. Dátum a dôvod skončenia habilitačného konania:	
12. Ďalšie údaje o priebehu habilitačného konania:	

Príloha č. 1**Údaje o publikačnej činnosti :**

Kategórie publikačnej činnosti	Počet
Vysokoškolské učebnice (počet/AH) ACA, ACB	3/17,31 ACA01 (3,00 AH); ACA02 (10,60 AH); ACB01 (3,71 AH)
Skriptá a učebné texty (počet/AH) BCI	- substitúcia kategóriou 1.2 ACA01; ACA02, ACB01
Vedecké monografie (počet/AH) AAA, AAB	1/3,624 AAB02 (3,624 AH);
Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v zahraničných vydavateľstvách ABC	-
Štúdie v časopisoch a zborníkoch charakteru vedeckej monografie vydané v zahraničných vydavateľstvách ABA	-
Vedecké práce v domácich a zahraničných karentovaných časopisoch ADC, ADD	3 ADC01 (IF 0.845 v roku 2014); ADD01 (IF 0.343 v roku 2013); ADD02 (IF 0.260 v roku 2020);
Vedecké práce v domácich a zahraničných časopisoch registrovaných v databázach Web of Science alebo SCOPUS ADM, ADN	-
Vedecké práce a iné knižné publikácie ABD, ABB, ACC, ACD, ADE, ADF, AEC, AED	18 AAB01 (1,266 AH); AAB03 (1,140 AH) ADE (1); ADF (4); AEC (4); AED (7)
Odborné práce a iné knižné publikácie BAA, BAB, BBA, BBB, BCB, BCK, BDA, BDB, BDC, BDD, BDE, BDF, BDM, BDN, BEE, BEF, EAI, EAJ, EDI, EDJ, GHG	7 BDE (2); BDF (5)
Príspevky publikované v zborníkoch (spolu)	17
- zahraničné konferencie AFA, AFC	AFC (13)
- domáce konferencie AFB, AFD	AFD (4); substitúcia kategóriou 4.1

Príloha č. 2**Ohlasy na vedeckú alebo umeleckú prácu :**

Citácie a ohlasy (spolu)		55
Citácie v domácich a zahraničných publikáciách registrovaných v citačných indexoch Web of Science a v databáze SCOPUS	kódy: 1, 2	kód 1 – (36) kód 2 – (1)
Citácie v domácich a zahraničných publikáciách neregistrovaných v citačných indexoch	kódy: 3, 4	kód 3 – (7) kód 4 – (6)
Recenzie v domácich a zahraničných publikáciách	kódy: 5, 6	kód 5 – (1) kód 6 – (4)

Vysoká škola ekonomická v Praze

Oponentní posudek na habilitační práci Ing. Tomáše Ondrušky na téma DETERMINANTY FINANČNÝCH ROZHODNUTÍ SPOTREBITEĽOV V OTÁZKACH DOPYTU PO POISTENÍ

Habilitační práce Ing. Tomáše Ondrušky s názvem Determinanty finančných rozhodnutí spotrebiteľov v otázkach dopytu po poistení predložil uchazeč formou vedecké monografie predstavujúcej výstup grantu MŠVVaŠ SR VEGA č. 1/0466/19, ktorý bol riešený na katedre pojišťovníctví Národohospodárskej fakulty Ekonomickú univerzity v Bratislave.

Aktuálnosť tématu finančnej stability ekonomických subjektov v dnešnom volatilnom svete, ktorým sa habilitant dlhodobé zaoberá, je potvrdená súčasťou situácií, kedy negatívne externality spôsobujú vo spoločnosti ťažké ekonomické nerovnováhy a nejistoty, ktoré môžu byť svojimi dôsledkami závažnejšie, než klasická nahodilosť tradične ovplyvňujúca dôsledky rozhodovacích procesov ľudí a ich poistiteľná rizikovosť. Ničmenšie tým neztráca na významu habilitantovo zisťovanie ohľadne definovania hlavných determinantov finančného rozhodovania ekonomických subjektov, fyzických a právnických osôb, dôraz autora je zameraný na rozhodovanie jednotlivcov a rodín, v otázkach poptávky po pojištení, ako nástroje riešenia rizikovosti, skôr je tomu práve naopak.

Na druhej strane autor uvádza, že najvýznamnejším nástrojom riešenia rizikovosti ekonomických subjektov, okrem ďalších habilitantom zmiňovaných možností riadenia rizík, je komerčné pojištenie a tiež v predloženej práci analyzuje finančné rozhodovanie subjektov v otázkach poptávky po pojištnom krytí.

Prítom práve dnešná doba je pre odvetvie pojišťovníctví v mnoha ohľadoch unikátna: spoločensko-ekonomické systémy, vrátane finančných a i ekonomiky pojišťovníctví, jeví symptomy prechodu dlhodobou transformáciou a výraznou metamorfózou. Zvlášť v súvislosti s digitálnym boomom na pojištné trhy masívne vstupujú nové subjekty typu FinTech, InsurTech, peer-to-peer a ďalšie platformy, zahŕňajúce do svojej ponuky i keď väčšinou jednoduché pojištné produkty. Tieto platformy majú nižšie náklady správnej reže, fungujú zásadne online, nemajú pobočky, ani ziskateľské náklady na pojišťovacie zprostredkovateľa. Vo svojom výsledku môžu byť tiež produkty ponúkané vo väčšej transparentnej podobe, teda zrozumiteľnejšie a prehľadnejšie pre klientov a tiež výrazne lacnejšie.

Asi najzávažnejšie dilema v týchto súvislostiach, a habilitant je tiež otvára, je otázka, do akej miery má klasické komerčne organizované pojišťovníctví pomáhať finančne riešiť zvlášť fatálne dôsledky nahodilých javov, zvlášť katastrofických udalostí. V odborných komunitách je možné stretnúť sa s názorom, že s technickým a technologickým pokrokom dochádza k významným zmenám vo zvládaní a znížení výskytu a dopadu katastrofických udalostí, havárií, atď., a že teda pre pojištné produkty bude hlavným konceptom z oblasti mikropojištenia. Dosavadný vývoj ale zatiaľ svedčí o opačnom: takmer geometricky rastúci finančný rozsah dôsledkov katastrof v našej technologicky vyspelé, ale o to viac zraniteľnej civilizácii, vytvára rozpor v možnosti finančného riešenia rozsahu týchto udalostí komerčným pojištením.

Obsah tohto základného dilematu je zrejmý: do akej miery sa má komerčné pojišťovníctví snažiť o čo najvyššiu mieru finančnej eliminácie dopadov katastrof, avšak s možnosťou fatálneho defaultu, alebo ponúkajúce pojištné krytie tradične poistiteľných katastrofických realizácií s limitami plnenia a výlukami z pojištenia. V súčasnom zložitom období metamorfózy spoločensko-ekonomických systémov, lze v najbližšom vývoji očakávať zo strany pojišťoven pokračovanie dosavadného skôr opatrnej politiky pri zabezpečovaní rovnováhy medzi príjmi a výdajmi. Kardinálna

otázkou v tomto ohledu je, zda jednak startupy a podobné platformy sázející na hladké provádění platebního styku a datových transakcí budou hlavními devizami dalšího rozvoje finančního sektoru, jednak zda k udržení si jisté míry exkluzivity v poskytování finančních služeb tradičními finančními institucemi je v jejich historickém know how. Názor habilitanta na řešení dilematu je moje otázka k příležitosti obhajoby práce.

Předložená habilitační práce se při hledání teoretických východisek spotřebitelské poptávky po pojištění snaží o hledání metodologické fundace problému, Pro současnou ekonomickou vědu, včetně vědy pojistné, je symptomatické, že při hledání nových paradigmat reflektujících současné složité globální prostředí, ji v poslední době nejvíce metodologicky obohatili představitelé psychologických a empirických přístupů k ekonomii a zejména pak k rozhodování ekonomických subjektů. V úlohách týkajících se pojištění behaviorální přístupy, poukazují na fakt, že ekonomická věda nedostatečně popisuje reálné stavy světa, v daném případě především skutečné chování ekonomických subjektů na pojistných trzích. Habilitant prostudoval a zpracoval velké množství článků a výstupů relevantních autorů, po výtce mezi literaturou chybí díla N. Taleba, který významně ovlivnil platná paradigmat o nahodilosti a volatilitě jako vlastností tohoto světa, se kterými si příliš nerozumíme. Jde mi zejména o Talebovo rozlišování nahodilosti sterilizované, gaušovské a tedy i modelovatelné a nahodilosti nespoutané, jejíž nastoupení, průběh a dopady nelze predikovat.

Přitom výsledek pojištění pro pojistitele i klienta je mnohdy závislý na generátoru stavů „nespoutané“ talebovské nahodilosti. V současné oficiální mikroekonomii a i v předložené habilitační práci, je v rámci teorie užítu formulován postulát o tzv. spravedlivé pojistce, definované jako výše pojistky shodná s očekávanou ztrátou, jistý výdaj je roven očekávanému příjmu, tedy pojištěný subjekt má zaručen stejný příjem ať ztráta nastane či nikoliv. Partie o spravedlivé a maximální pojistce v poloze matematické elegance bývají zařazovány v učebnicích makroekonomie do pasáže textu o rozhodování při riziku. Většina neživotního byznysu jeví ovšem znaky rozhodování se při nejistotě a neurčitosti, nikoliv při riziku, což implikuje, žetedy že postuláty o spravedlivé a maximální pojistce se týkají okrajové části problematiky s ochočenou, sterilizovanou nahodilostí vyjádřenou pravděpodobnostmi a že pro většinovou a hlavně závažnější část pojišťovacího byznysu tento postulát neplatí. Polemiku na toto téma rovněž očekávám při příležitosti obhajoby předložené práce.

Ostatně i co se týče výše zmíněného dilematu komerčních pojišťoven v otázce míry rozsahu krytí katastrofických událostí je variací na téma jak anticipovat do života společnosti talebovskou nespoutanou nahodilost a volatilitu, s níž si společnost příliš nerozumí.

Přes tyto námitky polemického charakteru je třeba předloženou práci vysoko ocenit. Subjekty odvětví pojišťovníctví mohou množství konkrétních poznatků, obsažených v závěrech předložené práce, aplikovat do konstrukce a podoby svých produktů tak, aby lépe anticipovaly změny ve spotřebitelském chování klientů, jejich habilitantem proponované optimální, či suboptimální strategie, ať už jde o tradiční pojistitele nebo nové platformy.

Práci doporučuji k obhajobě před vědeckou Národohospodářské fakulty Ekonomické univerzity v Bratislavě a navrhuji udělení akademického titulu „docent“.

V Praze dne 2.11.2022

Prof. Ing. Jaroslav Daňhel, CSc.

POSUDOK ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Téma: Determinanty finančných rozhodnutí spotrebiteľov v otázkach dopytu po poistení

Typ záverečnej práce: Habilitačná záverečná práca

Autor: Ing. Tomáš Ondruška, PhD.

Oponent: prof. Ing. Erika Pastoráková, PhD.

P.č.	Kritériá hodnotenia záverečnej práce
1.	<p>Písomné hodnotenie</p> <p>1. Aktuálnosť a význam témy práce Monografia sa venuje determinantom finančných rozhodnutí spotrebiteľov v otázkach dopytu po poistení z pohľadu vybraných nástrojov resp. metód, ktorými sa jednotlivci môžu vyrovnáť s prejavmi rizík negatívne zasahujúcich do ich životov a aktivít. Tému považujem za aktuálnu z niekoľkých dôvodov. V prvom rade sme svedkami bezprecedentného prejavu rizík a neustáleho sa zväčšujúceho tlaku na prenos zodpovednosti na zabezpečenie sa jednotlivcov vlastnými prostriedkami. Súčasnú situáciu sťažuje aj neustále narastajúca inflácia, v dôsledku ktorej sa zvyšujú ceny komponentov v prípade potreby opráv a samozrejme, rastie aj cena samotných statkov a služieb. Uvedené vplyvy vedú k rozsiahlej možnosti vzniku podpoistenia s ďalším negatívnym dopadom na financovanie rizík. Preto výber prístupu k téme finančných rozhodnutí spotrebiteľov v otázkach dopytu po poistení z pohľadu stratégií riadenia rizík resp. skupín metód riadenia rizík hodnotím veľmi pozitívne.</p> <p>2. Cieľ práce a miera jeho naplnenia Autor komplexne hodnotí problematiku finančných rozhodnutí spotrebiteľov v oblasti financovania nepriaznivých následkov rizík, ktoré zasahujú do životov jednotlivcov a ich rodín. Cieľom práce je zhodnotiť motiváciu jednotlivcov vedúcu ku kúpe poistenia, a to tak z pohľadu „klasických“ mikroekonomických determinantov dopytu, ako aj z pohľadu behaviorálnych aspektov majúcich vplyv na rozhodovanie sa jednotlivcov v skúmanej oblasti. Cieľ práce je zvolený vhodne a možno konštatovať jeho naplnenie. Autor v práci správne akcentuje, že pri skúmaní determinantov dopytu po poistení je potrebné brať do úvahy v prvom rade charakter poistných produktov a následne jednotlivé motívy vedúce ku kúpe životného a neživotného poistenia.</p> <p>3. Adekvátnosť zvolených metód spracovania Metódy zvolené na spracovanie práce považujem za adekvátne. Autor overuje poznatky prezentované v prvej kapitole na údajoch z prieskumu zo SR, kde boli cieľovou skupinou osoby v ekonomicky aktívnom veku. Analyzovaná databáza pozostáva z odpovedí 870 respondentov reprezentatívneho prieskumu slovenskej populácie, čo sa týka zloženia podľa veku a pohlavia respondentov. Autor zameral empirickú analýzu v prvom kroku na dve unilaterálne stratégie financovania následkov rizík, a to na prenos prostredníctvom poistenia a na retenciu, ktorá je spravidla realizovaná vo forme akumulácie kapitálu v podobe tvorby úspor. Svoj výskum zameriava na skúmanie determinantov preferencií týchto dvoch stratégií financovania nákladov rizík. Následne pristupuje k analýze jednotlivcov zlyhávajúcich z pohľadu financovania negatívnych následkov rizík v dôsledku toho, že nevyužívajú ani retenciu ani poistenie. Uvedené zameranie považujem za kľúčové, nakoľko možno očakávať, že uvedená skupina jednotlivcov resp. rodín, nepripravená na financovanie negatívnych následkov rizík, sa bude v dôsledku prebiehajúcich ekonomických zmien rozrastať.</p> <p>4. Práca s literatúrou a formálna úroveň práce Práca s literatúrou je na vynikajúcej úrovni, autor využíva veľké množstvo dostupnej literatúry. Svojou prácou nadväzuje habilitant na kľúčové diela poistnej ekonomie identifikujúce vzťahy medzi nástrojmi riadenia rizík, tzn. medzi komerčným poistením, retenciou nazývanou aj ako</p>

samopoistenie a prevenciou. Autor prepája poznatky smerom k stratégiám riadenia rizík, kde nadväzuje na práce skúmajúce unilaterálne a multilaterálne stratégie riadenia rizík. Z veľkého počtu citovaných diel je zrejmá dlhoročná práca habilitanta v skúmanej problematike. Okrem spracovania a prehľadného prezentovania veľkého množstva výsledkov výskumov vidím ďalší prínos autora v prepojení existujúcich poznatkov z poistnej ekonómie s poznatkami z oblasti behaviorálnych financií. Po formálnej stránke je práca na veľmi dobrej úrovni.

5. Prínos práce

Prínosom práce je metodologicky pestrý a komplexný prístup k problematike finančných rozhodnutí spotrebiteľov v otázkach dopytu po poistení. Na základe empirických dát uskutočnil habilitant overenie vplyvu determinantov vedúcich k uzatvoreniu poisťných zmlúv životného a neživotného poistenia. Osobitnú pozornosť venuje aj konkrétnym poisťným druhom a tiež vybraným behaviorálnym aspektom dopytu po poistení. Výsledky práce sú využiteľné jednak v teórii, ako aj v praxi vo finančných inštitúciách a môžu tiež slúžiť pri tvorbe politik, napr. v podobe nástrojov na zvyšovanie individuálneho zabezpečenia sa jednotlivcov pre prípady negatívnych prejavov rizík. Autor poukazuje v práci na konkrétne možnosti riešenia vybraných situácií, medzi inými napr. na možnosť využitia mikropoisťných schém pre nízkopříjmové skupiny obyvateľov a tiež na potrebu finančného vzdelávania jednotlivcov.

7. Otázky

V ktorých determinantoch sa výsledky Vášho výskumu odlišujú v najväčšej miere s výskumami uskutočnenými v zahraničí? V čom vidíte príčiny týchto odlišností?

Aké očakávate dopady súčasného ekonomického vývoja na dopyt jednotlivcov po poistení?

8. Záver oponenta

Habilitant Ing. Tomáš Ondruška, PhD. preukázal spracovaním habilitačnej práce (monografie) na tému Determinanty finančných rozhodnutí spotrebiteľov v otázkach dopytu po poistení vysokú úroveň schopnosti samostatnej vedeckej práce. Prácu považujem za kvalitne spracovanú, s adekvátnym odborným i metodologicko-analytickým aparátom.

Predloženú habilitačnú prácu odporúčam k obhajobe pred vedeckou radou Národohospodárskej fakulty EU v Bratislave a navrhujem udelenie akademického titulu docent.

Bratislava 08.11.2022

Posudek oponenta habilitační práce

Habilitační práce: Determinanty finančních rozhodnutí spotřebitelův v otázkách dopytu po poistení

Obor řízení: **Financie, bankovníctvo a investovanie**

Uchazeč: **Ing. Tomáš Ondruška, PhD.**

Pracoviště uchazeče, instituce: **Katedra poisťovníctva, Národohospodárska fakulta, Ekonomická univerzita v Bratislave**

Oponent: **doc. Ing. Eva Vávrová, Ph.D.**

Pracoviště oponenta, instituce: **Katedra financi, Ekonomicko-správní fakulta, Masarykova univerzita**

Posudek

Připisem prof. Ing. Eriky Pastorákové, PhD., děkanky Národohospodárskej fakulty Ekonomické univerzity v Bratislavě a předsedkyně Vědecké rady NHF EU v Bratislavě, ze dne 5.10.2022, jsem byla jmenována oponentkou habilitační práce Ing. Tomáše Ondrušky, PhD., na téma „Determinanty finančních rozhodnutí spotřebitelův v otázkách dopytu po poistení“. V oponentském posudku uvádím následující:

Habilitační práce Ing. Tomáše Ondrušky, PhD., byla publikovaná v podobě vědecké monografie vydané vydavatelstvím EKONÓM na Ekonomické univerzitě v Bratislavě, Národohospodárskej fakultě, v roce 2022 v rozsahu 100 stran.

Předložená vědecká monografie autora je dle anotace výstupem grantu MŠVVaŠ SR VEGA č. 1/0466/19 s názvem „Příčiny a důsledky suboptimálních finančních rozhodnutí jednotlivců s akcentem na oblast poistenia“, který byl řešen na Katedře poisťovníctva NHF EU v Bratislavě v době od 1.1.2019 do 31.12.2022. Monografie je cílena na komplexní uchopení problematiky finančních rozhodnutí spotřebitelův v oblasti financování nepříznivých následků rizik zasahujících životy jednotlivců či celých rodin. Pro lepší pochopení jednání ekonomických subjektů, tj. spotřebitelův pojištění, je v monografii využit principiálně mikroekonomický přístup k analýze. Výsledky výzkumu rozšiřují současný stav poznání v oblasti poptávky po pojištění či po jiných nástrojích financování následků realizace rizik, stejně jako v oblasti chování spotřebitelův. Výsledky výzkumu lze označit za relevantní i pro zkoumání poptávky po pojištění ve státech uskupení V4, se zřetelem na regionální a historickou propojenost těchto zemí. Mohu konstatovat, že toto výzkumné zaměření prokazuje svoji relevanci a vysokou aktuálnost.

Vědecká monografie je rozdělena do čtyř kapitol, kterým předchází kapitola úvodní a završuje je kapitola Závěr a souhrn využitě odborné literatury. Formální členění práce na kapitoly je logické a umožňuje naplnění cílů habilitační práce. V kapitole Úvod autor srozumitelně zdůvodňuje výběr a důležitost tématu práce.

První kapitola vědecké monografie přibližuje finanční rozhodnutí a strategie, jež mohou spotřebitelé využívat pro řízení rizik, která významným způsobem ovlivňují životy spotřebitelův. Autor identifikuje optimální/suboptimální strategii řízení rizik a charakterizuje model poptávky po pojištění dle přístupu pojistné ekonomie. Konstatuji, že především v této kapitole autor jednoznačně prokazuje zvládnutí teoretických východisek řešené problematiky (srov. str. 7-36).

V navazující druhé kapitole jsou teoretická východiska rozšířena o empirická zjištění výzkumů zaměřených na

zkoumání poptávky po pojištění, a to poptávky odděleně jak v odvětví životních pojištění, tak i v odvětví neživotních pojištění. Zkoumány jsou klasické mikroekonomické determinanty poptávky a motivy vedoucí k uzavření pojistné smlouvy se zřetelem na odlišení pojistných druhů. Autor taktéž věnuje detailní pozornost jednotlivým behaviorálním aspektům poptávky po pojištění, jež mohou být příčinou suboptimálních finančních rozhodnutí a s těmito se kombinovat. Behaviorální aspekty dokladují skutečnost, kdy není vždy možno chápat rozhodnutí spotřebitelů v otázkách pojištění jako racionální (viz str. 53-63). V rámci druhé kapitoly můžeme dokladovat vysoký stupeň analýzy a syntézy poznatků, stejně jako vysokou úroveň aplikace vědeckých poznatků do autorem zvolené oblasti vědeckého zkoumání.

Třetí kapitola vědecké monografie charakterizuje zkoumaná data a metody využitě pro zpracování dat. Ve výzkumu poptávky při odlišných strategiích řízení rizik jsou v monografii využita data z průzkumu rozhodování o pojištění osob a domácností v SR, který byl realizován pracovištěm autora, tzn. Katedrou poist'ovnictva NHF EU v Bratislave. Průzkum zastřešoval otázky týkající se poptávky po pojištění, tvorby úspor a specifických demografických, socioekonomických a osobnostních charakteristik respondentů. Provedený průzkum je reprezentativní pro slovenskou populaci na základě rozdělení dle věku a pohlaví respondentů. V návaznosti na literární rešerši a v předchozích kapitolách uvedenou analýzu již dříve realizovaných výzkumů poptávky po pojištění autor zvolil vysvětlující proměnné. Třetí kapitola potvrzuje prokázání schopností a připravenosti autora k samostatné vědecké a tvůrčí činnosti v oblasti výzkumu.

Ve čtvrté kapitole autor prezentuje vlastní výsledky výzkumu po provedené podrobné analýze jednotlivých strategií řízení rizik s využitím PROBIT modelu. Identifikuje klíčové determinanty jednotlivých strategií řízení rizik ze strany spotřebitelů s důrazem na financování následků realizace rizik prostřednictvím koupě pojištění nebo akumulací kapitálu. Prokázání klíčových determinant jednotlivých strategií řízení rizik a poznání charakteristik segmentovaných skupin spotřebitelů může napomoci tvůrcům hospodářské politiky, stejně jako komerčním pojistným institucím, lépe rozpoznat zranitelné skupiny obyvatelstva a cílit na tyto skupiny adekvátní opatření. V tomto spatřuji zásadní přínos předložené práce při zpracování takto komplexní problematiky, jež je náplní vědecké monografie. Případné limitující faktory výzkumu budou součástí jedné z níže položených otázek oponentky (viz dále v posudku).

Předností předložené habilitační práce je obsahově komplexní systémové zpracování problematiky, kdy autor jednoznačně přesvědčil o své erudovanosti a schopnosti vlastního analytického přístupu. I závěrečný souhrn využitě odborné literatury je mimořádně rozsáhlý, uvedeno je 194 publikačních zdrojů (srov. str. 84-99). Je nutné ocenit rovněž formální stránku monografie, jazykovou úroveň zpracování textu s propracovanou odbornou terminologií a srozumitelnost pojetí náročné problematiky, jež je součástí pojistné teorie a pojistné ekonomie. Text je přehledný, části monografie na sebe logicky navazují. Publikace je prakticky prosta jakýchkoli formálních nedostatků. Zcela marginálně lze zachytit drobný překlep (viz např. str. 5, 83, 98). Tedy se vši odpovědností ve svém oponentském posudku nemohu uvést žádný aspekt vztahující se k případným nedostatkům habilitační práce. Taktéž výsledky příloženého protokolu o kontrole originality práce podporují moje veskrze kladné hodnocení habilitační práce.

Dotazy oponentky k obhajobě habilitační práce

- 1) V rámci obhajoby habilitační práce navrhuji, aby autor přehledně a strukturovaně uvedl přínosy vědecké monografie:
 - a) pro vědecké poznání,
 - b) pro praxi komerčních pojišť'ovacích institucí,
 - c) pro pedagogickou práci.
- 2) V čem autor spatřuje případné limitující faktory prováděného výzkumu a jakým směrem by

orientoval další zaměření výzkumu ve prospěch lepších finančních rozhodnutí spotřebitelů? Některé náměty jsou na několika stranách monografie naznačeny, a to např. na str. 75, 82, 83 (viz).

Závěr

Na základě výše uvedeného mohu konstatovat, že habilitační práce Ing. Tomáše Ondrušky, PhD., s názvem „Determinanty finančních rozhodnutí spotřebitelův v otázkách dopytu po poistení“ jednoznačně splňuje požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Finance, bankovníctvo a investovanie. Habilitační práci Ing. Tomáše Ondrušky, PhD., v podobě vědecké monografie na téma „Determinanty finančních rozhodnutí spotřebitelův v otázkách dopytu po poistení“ proto **doporučuji k obhajobě** před Vědeckou radou Národohospodářské fakulty EU v Bratislavě.

V Brně dne 21.11.2022

doc. Ing. Eva Vávrová, Ph.D.

Katedra financí, Ekonomicko-správní fakulta, Masarykova univerzita

Príloha č. 4

Návrh habilitačnej komisie s odporúčaním

Celkové hodnotenie a záver habilitačnej komisie

Habilitant predniesol habilitačnú prednášku na tému „Dopyt po poistnej ochrane: východiská a perspektívy“ **dňa 8. 12. 2022 na verejnom zasadaní Vedeckej rady NHF EU v Bratislave a habilitoval sa habilitačnou prácou** „Determinanty finančných rozhodnutí spotrebiteľov v otázkach dopytu po poistení“.

Habilitačná komisia mala k dispozícii všetky potrebné doklady v súlade s platnými predpismi. Posúdila predloženú dokumentáciu habilitanta a splnenie kritérií habilitačného konania.

Habilitačná komisia na základe celkového zhodnotenia predložených podkladov, habilitačnej práce, habilitačnej prednášky, ako aj záverov z oponentských posudkov jednomyseľne

odporúča

Vedeckej rade Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave na základe § 1, ods. 15 Vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor **udelit' Ing. Tomášovi Ondruškovi, PhD. vedecko-pedagogický titul**

docent

v odbore habilitačného konania a inauguračného konania financie, bankovníctvo a investovanie.

V Bratislave 8. 12. 2022

prof. Ing. Pavol Ochotnický, CSc., v. r.

prof. Ing. Eva Ducháčková, CSc., v. r.

Ing. Marcela Výbohová. v. r.

Príloha č. 5

Prezenčná lista zo zasadnutia vedeckej rady, ktorá o žiadosti rozhodovala

Prezenčná listina zo zasadnutia Vedeckej rady Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave zo dňa 8.12.2022

1. Bakeš Vladimír, Ing. PhD.	ospravedlnený
2. Brokešová Zuzana, doc. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
3. Čaplánová Anetta, prof. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
4. Dvořák Petr, doc. Ing. Ph.D.	prítomný prezenčne
5. Dvořáček Vladimír, Ing.	ospravedlnený
6. Horvátová Eva, prof. Ing. CSc.	prítomná prezenčne
7. Hudec Oto, prof. RNDr. CSc.	prítomný online
8. Chytil Zdeněk, prof. Ing. CSc.	prítomný online
9. Jančovičová-Bognárová Kristína, Ing. Mgr. PhD.	ospravedlnená
10. Kotlebová Jana, doc. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
11. Kušnírová Jana, doc. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
12. Lábaj Martin, doc. Ing., PhD.	prítomný prezenčne
13. Lisý Ján, prof. Ing. PhD.	prítomný prezenčne
14. Makúch Jozef, doc. Ing. PhD.	prítomný prezenčne
15. Morvay Karol, doc. Ing. PhD.	prítomný online
16. Muchová Eva, prof. Ing. PhD.	prítomná online
17. Nežinský Eduard, doc. Ing. PhD.	prítomný prezenčne
18. Novák Jaromír, doc. Ing. PhD.	prítomný online
19. Novák Marcel, Ing. PhD.	prítomný online
20. Ódor Ľudovít, Mgr.	ospravedlnený
21. Ochotnický Pavol, prof. Ing. CSc.	prítomný prezenčne
22. Ondruška Tomáš, Ing. PhD.	na hlasovaní o udelení vedecko-pedagogického titulu docent Ing. Tomášovi Ondruškovi, PhD. - neprítomný
23. Orviská Marta, prof. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
24. Pastoráková Erika, prof. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
25. Péliová Jana, doc. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
26. Pongrácz Eva, doc. Ing. PhD.	prítomná prezenčne
27. Rehák Štefan, doc. Ing. PhD.	prítomný prezenčne
28. Servátka Maroš, doc. Ing. PhD.	ospravedlnený
29. Šipko Juraj, prof. Ing. PhD., MBA	ospravedlnený
30. Šivák Rudolf, Dr. h. c. prof. Ing. PhD.	prítomný prezenčne
31. Ševčík Miroslav, doc. Ing. CSc.	prítomný online
32. Šimek Milan, doc. RNDr. Ph.D.	prítomný prezenčne
33. Šipikalová Silvia, doc. Ing. PhD.	prítomná online